

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 282/2011-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. P., H., zastúpeného advokátom JUDr. B. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ, Trnava, v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-12/BOK-ZA-2011 v súvislosti s kontrolou korešpondencie po prepustení z väzby, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. P. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2011 doručená sťažnosť JUDr. P. P., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. B. K., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Západ, Trnava (ďalej len „prezídium Policajného zboru“), v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-12/BOK-ZA-2011 v súvislosti s kontrolou korešpondencie po prepustení z väzby.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ *«je obvinený uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky – úrad boja proti organizovanej kriminalite č. k. ČVS: PPZ-243/BOK-ZA-2010 zo spáchania zločinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. a/, písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h/ a § 140 písm. c/ Tr. zákona formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b / Tr. zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej aj ako „špecializovaný trestný súd“) sp. zn. Tp 89/2010 z 22. 10. 2010 bol sťažovateľ podľa § 71 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že väzba u sťažovateľa začína plynúť dňom 20. 10. 2010 od 10. 36 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby... Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Tost 31/2010 bolo uznesenie špecializovaného trestného súdu podľa ustanovenia § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z 22. 10. 2010 zrušené ako nezákonné a sťažovateľ bol prepustený na slobodu dňa 02. 11. 2010. Sťažovateľovi dňa 29. 11. 2010 bola doručená z Ústavu na výkon väzby... obálka, v ktorej sa nachádzali dve otvorené zásielky adresované sťažovateľovi a to zásielka od manželky sťažovateľa JUDr. K. P. odosielaná 26. 10. 2010 a zásielka odosielaná dňa 27. 10. 2010 od Ing. M. S. Na základe toho, že predmetné zásielky boli otvorené, sťažovateľ požiadal Ústav na výkon väzby... (ďalej len „ÚVV...“) o stanovisko, kto a kedy predmetné zásielky otvoril. Na uvedený sťažovateľov list vedúci úseku administratívy OPO ÚVV B. v liste zo dňa 07. 12. 2010 oznámil, že uvedené zásielky boli po doručení do ÚVV... následne zaslané orgánu činnému v trestnom konaní, ktorý ich ako otvorené následne späť zaslal do ÚVV..., odkiaľ boli zaslané sťažovateľovi na adresu trvalého pobytu. Sťažovateľ písomne požiadal dňa 17. 12. 2010 Prezídium Policajného zboru Slovenskej republiky o stanovisko, kto a kedy zásielky po prepustení z väzby otvoril. Na uvedený list reagoval vyšetrovateľ vyhotovením záznamu zo dňa 7. 1. 2011, do ktorého však sťažovateľ reálne nahliadol až 12. 5. 2011, pretože keď po prvýkrát bolo umožnené sťažovateľovi nahliadnuť do spisu dňa 20. 04. 2011, uvedený záznam o otvorení obálok sa nenachádzal, na čo výslovne sťažovateľ upozornil*

vyšetrovateľa po nahliadnutí do spisu. V zázname z 7. 1. 2011 sa uvádza, že vyšetrovateľ nevedel, že v čase vykonávania kontroly korešpondencie dňa 8. 11. 2010 a 9. 11. 2010 bol sťažovateľ z väzby prepustený a prvýkrát sa to dozvedel od samotného sťažovateľa dňa 7. 12. 2010. Zároveň vyšetrovateľ uviedol, „že v prípade, že by som bol v čase kontroly predmetnej korešpondencie aj neoficiálne vedel o prepustení JUDr. P. P. z väzby, túto by som určite nebol cenzuroval.“ K tomuto sťažovateľ uvádza, že uvedené tvrdenie je výslovne klamlivé a zavádzajúce. Záznam o povoľovaní a kontrole korešpondencie je pôvodne vyhotovený dňa 19. 10. 2010, ktorý následne samotný vyšetrovateľ ručne opravil na dátum 25. 10. 2010, pričom v tom čase sťažovateľovi nebola doručená žiadna zásielka. Sťažovateľ uvádza, že vyšetrovateľ mal poznatok o skutočnosti, že sťažovateľ bol prepustený aj na slobodu už skôr ako 07. 12. 2010, nakoľko sťažovateľovi boli vyšetrovateľom na domácu adresu doručované späť listy odosielané tretími osobami a to dňa 10. 11. 2011, ako aj uznesenia o pribratí znalcov v predmetnom konaní, a to konkrétne dňa 22. 11. 2010. Z uvedeného je zrejmé, že došlo k zásahu do ústavou garantovaného práva na súkromný život tzv. listové tajomstvo, nakoľko bolo zrejmé, že sťažovateľ je na slobode a teda nie je možné cenzurovať a nahliadať do jeho osobnej korešpondencie.».

Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na príslušné ustanovenia zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, podľa ktorých „Právo nahliadnuť do korešpondencie obvineného... má riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru; pritom je oprávnený oboznámiť sa s jej obsahom... Z uvedeného vyplýva, že oprávnenie nahliadať do korešpondencie obvineného nie je žiadnymi právnymi predpismi dané orgánom činným v trestnom konaní vrátane vyšetrovateľom Prezídia policajného zboru – odboru úradu boja proti organizovanej kriminalite a to nielen počas trvania väzby obvineného, ale najmä vtedy, keď je obvinený prepustený na slobodu.“.

Sťažovateľ uviedol, že v jeho prípade vyšetrovateľ prezídia Policajného zboru bez zákonného dôvodu nahliadal do jeho korešpondencie, čím porušil ním označené práva.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto nálezom rozhodol:

„1. Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, oddelenie vyšetrovania v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-12/BOK-ZA-2011 porušili

základné právo sťažovateľa podľa článku 22 ods. 1 a 22 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti so kontrolou korešpondencie po prepustení sťažovateľa z väzby.

2. Sťažovateľovi JUDr. P. P. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 Eur (slovom pätnásťtisíc eur), ktoré mu je Prezídium Policajného zboru Slovenskej republiky povinné vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Sťažovateľovi JUDr. P. P. sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 261,82 Eur (slovom dvestošesťdesiatjeden eur osemdesiatdva centov), ktoré je povinné vyplatiť sťažovateľovi Prezídium Policajného zboru Slovenskej republiky, a to účet právneho zástupcu JUDr. B. K., advokáta do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho základného práva na ochranu listového tajomstva podľa čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru postupom vyšetrovateľa prezídia Policajného zboru, ktorý po prepustení sťažovateľa z väzby na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tost 31/2010 z 2. novembra 2010 vykonal 8. novembra 2010 povoľovanie a kontrolu dvoch listových zásielok adresovaných sťažovateľovi odôvodňujúc svoj postup neznalosťou okolností jeho prepustenia z väzby. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ v sťažnosti namietal nesprávny úradný postup vyšetrovateľa prezídia Policajného zboru, ktorý konal „v rozpore s platným právom a v rozpore s príslušnými článkami Ústavy SR“, čím bolo závažným spôsobom zasiahnuté do jeho označených práv.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na príslušné ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“).

Podľa § 3 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Na základe uvedeného je nepochybné, že pokiaľ je sťažovateľ toho názoru, že postupom vyšetrovateľa prezídia Policajného zboru v súvislosti s cenzúrovaním korešpondencie sťažovateľa po jeho prepustení z väzby došlo k porušeniu ním označených práv, na základe čoho mu vznikla nemajetková ujma, môže sa jej náhrady, ako aj ochrany svojich práv domáhať postupom v zmysle príslušných ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu. Sťažovateľ má teda v danom prípade k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa už citovaného znenia čl. 127 ods. 1 in fine ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011